

Wat is een Bereër

Pastor Kevin Sadler

Bij Berean Bible Society horen we vaak de vraag: "Wat is een Bereër?" We krijgen deze vraag van veel mensen in verschillende situaties, zoals mensen die bellen om zich aan te melden voor ons tijdschrift, of wanneer we een bestelling plaatsen en de naam van onze organisatie noemen, of zelfs wanneer een chauffeur langskomt om een bestelling af te leveren. Maar dit geeft ons de gelegenheid om over de Schrift te praten en uit te leggen waar onze bediening over gaat. Handelingen 17:10-12 legt uit wat een Bereër is.

Mensen uit Berea in Macedonië

"Hand. 17:10: En de broeders zonden terstond des nachts Paulus en Silas weg naar Berea; welke, daar gekomen zijnde, gingen heen naar de synagoge der Joden;

In Handelingen 9 moest de apostel Paulus vluchten voor vervolging, naar Damascus, onder dekking van de nacht, zie Handelingen 9:23-25:

"23 En als vele dagen verlopen waren, zo hielden de Joden te zamen raad, om hem te doden.

24 Maar hun lage werd Saulus bekend; en zij bewaarden de poorten, beide des daags en des nachts, opdat zij hem doden mochten.

25 Doch de discipelen namen hem des nachts, en lieten hem neder door den muur, hem aflatende in een mand.

In Handelingen 17 moest Paulus voor de tweede keer in zijn bediening een stad ontvluchten, dit keer de stad Thessalonica, onder dekking van de duisternis. Na een oproer in Thessalonica "*stuurden de broeders Paulus en Silas 's nachts terstond weg naar Berea*", Hand. 17:10 zie boven.

Berea is een stad in Macedonië, ongeveer 80 kilometer ten zuidwesten van Thessalonica en 300 kilometer ten noorden van Athene. Berea was "buiten de gebaande paden" en aldus niet aan een hoofdweg. De stad ligt in een afgelegen gebied aan de westelijke voet van het Vermio-gebergte.

Het eerste antwoord op de vraag: "Wat is een Bereër?" is dat het mensen waren uit een stad genaamd Berea in Macedonië in Noord-Griekenland. Zoals degenen die in Wisconsin wonen Wisconsinieten worden genoemd, werden de mensen die in Berea woonden Bereërs genoemd. En de stad Berea bestaat nog steeds, maar dan onder de naam Veria. De reden dat sommige bedieningen, zoals de onze, "Bereaans" worden genoemd, is te wijten aan de houding van de oude Bereërs ten opzichte van de Schrift: ze hadden respect en liefde voor Gods Woord, en vanuit die liefde en respect zochten en bestudeerden ze Gods Woord.

Toen Paulus naar Berea kwam, volgde hij zijn gebruikelijke gewoonte om "*naar de synagoge der Joden te gaan*", Hand. 17:10. Hij deed dat omdat hij daar Joden en vrome Heidenen zou vinden, zie Handelingen 14:1, die belangstelling voor geestelijke zaken en enige kennis van Gods Woord hadden. De synagoge was voor Paulus een goed startpunt op een nieuwe locatie om zoveel mogelijk Joden en Heidenen te bereiken.

"Hand. 14:1: En het geschiedde te Ikonium, dat zij te zamen gingen in de synagoge der Joden, en alzo spraken, dat een grote menigte, beiden van Joden en Grieken, geloofde.

Iemand die het Woord ontvangt

“Hand. 17:11a: En dezen waren edeler, dan die te Thessalonica waren, als die het woord ontvingen met alle toegenegenheid,.....”.

Wat betreft onze vraag: "Wat is een Bereër?". Hier is de eerste van drie antwoorden. Ten eerste is een Bereër iemand die het Woord ONTVANGT met alle TOEGENEGENHEID van zijn geest.

Een Bereër is iemand die openstaat voor de waarheid. De Bereërs stonden open voor het Woord dat tot hen werd gepredikt. Ze hadden een voorgevoel, een verwachting om te leren en te groeien. Het Griekse woord vertaald als "ontvangen" betekent gunstig ontvangen, luisteren naar, toegang verlenen aan een bezoeker, en, in deze context, het aangeboden opnemen, het prediken, onderwijzen en onderrichten. Dit was de houding die de Bereërs hadden ten opzichte van het Woord zoals het hun werd verkondigd.

"Het Woord van God" (Handelingen 18:11), "het Woord van Zijn genade" (Hand. 20:32), "het Woord van de Heer Jezus" (Hand. 19:10), "het Woord van het evangelie" (Hand. 15:7), "het Woord der waarheid" (2 Tim. 2:15), "het Woord van leven" (Fil. 2:16) werden gehoord en positief onthaald. De Bereërs sloten hun oren niet voor het Woord; ze luisterden ernaar en luisterden er oprecht en belangstellend naar.

De Bereërs waren bereidwillig om het Woord te ontvangen. "Toegenegenheid van geest" spreekt van gretigheid, ijver, geneigdheid - een bereidwillige geest hebben. Uit respect voor het Woord en hun verlangen om het te ontvangen, leunden ze als het ware voorover en luisterden met gespannen aandacht naar wat eruit het Woord geleerd werd.

De Bereërs sloten hun geest niet onmiddellijk af voor meer licht. Integendeel, ze verleenden toegang tot het Woord en gaven Paulus een enthousiast gehoor, luisterend met een open geest naar wat hij te zeggen had.

Hun gretige acceptatie was zoals de psalmist in Psalm 119:33 schreef:

“Heere! leer mij den weg Uwer inzettingen, en ik zal hem houden ten einde toe.

Er was een gretige belangstelling voor het Woord en bereidheid van geest om meer waarheid te ontvangen. En de Heilige Geest schrijft "edeler" toe aan deze gemoedstoestand.

De houding van een Bereër is een nederig begrip dat er altijd ruimte is voor verfijning en groei in iemands kennis van het Woord van God. Een parate geest hebben betekent dat onze geest open staat om te begrijpen wat we eerder niet wisten of begrepen.

Oprichter van Berean Bible Society, Cornelius R. Stam, schreef dit over de belangrijke eigenschap om het Woord met alle toegenegenheid te ontvangen:

“Hoe dringend is deze Bereaanse les nodig in de belijdende kerk van vandaag!”.

Zovelen onder Gods volk, ja, en zelfs onder hun leiders, missen deze eigenschap van ware geestelijkheid. Hun eerste gedachte is om zich te conformeren aan geaccepteerde overtuigingen in plaats van zich te conformeren aan het geschreven Woord van God. Hun verlangen om goed te staan bij de populaire leiders is groter dan hun verlangen om de waarheid te kennen en bekend te maken. Ze zijn liever orthodox (= streng in de geloofsleer) dan schriftuurlijk”.

Velen weigeren hun geest open te stellen voor de noodzaak om het Woord der waarheid recht te snijden (2 Tim. 2:15), voor een dispensationele benadering om Gods Woord correct te interpreteren

en te begrijpen. Ze zullen de waarheid van Paulus' unieke apostelschap onder de Heidenen en Gods boodschap van genade voor ons, het Lichaam van Christus, die in zijn brieven staan, niet overwegen.

“De meesten houden liever vast aan de lang gekoesterde tradities van hun denominatie”.

God heeft een tweeledig doel in Zijn Woord:

(1) een eeuwig plan en doel voor de aarde door Gods profetisch programma met Israël;

(2) een eeuwig plan en doel voor de hemelen door Gods programma, van de verborgenheid, met het Lichaam van Christus.

“Dit is de sleutel die begrip en juiste toepassing van de Schrift ontsluit”.

De houding van een Bereër is er één van toegenegenheid, verlangend om de waarheid te ontvangen, maar dan altijd terug te gaan naar de Schrift om te zien of het zo is. We willen dat mensen naar de Schrift kijken zoals de Bereërs dat deden - in het licht van de bedelingen, het apostelschap en de boodschap van Paulus, en Gods algemene, tweeledige doel - om er open voor te staan en dan naar het Woord te gaan om te zien of het zo is.

Iemand die het Woord onderzoekt

“Hand. 17:11b: onderzoekende dagelijks de Schriften, of deze dingen alzo waren.

We gaan door met het beantwoorden van de vraag: "Wat is een Bereër?" ten eerste is een Bereër iemand die het Woord ONTVANGT met alle TOEGENEGENHEID van geest. Ten tweede, een Bereër is iemand die het Woord ONDERZOEKT.

De Bereërs wilden graag ontvangen, maar waren niet goedgelovig. Ze hadden een open geest maar ook een voorzichtig hart, en ze waren niet bereid om te accepteren wat Paulus zei alleen maar omdat Paulus het zei. De reden dat ze het Woord onderzochten, is dat voor een Bereër de Schrift onze eerste en laatste autoriteit is in alle zaken van het geloof en de praktijk.

De Bereërs wilden de leer van Paulus niet accepteren zonder het zelf te controleren. De houding van de Bereërs was: “Dat is interessant! Maar zijn deze dingen echt zo? Is dit de waarheid? We moeten de Schriften onderzoeken om daar achter te komen”.

Een Christelijke redacteur schreef: "Een dodelijke junglespin is naar de VS gemigreerd en vermoordt mensen". Dit was het verhaal dat naar mij en naar anderen op de e-maillijst van mijn vriend werd gestuurd. Het verhaal klonk plausibel - veel wetenschappelijke namen en praktijksituaties. Maar toen ik het op betrouwbare websites controleerde, ontdekte ik dat het niet waar was - het was een internethoax (*). De waarheid ervan kon alleen worden geverifieerd door een betrouwbare bron te raadplegen.

(*)—Hoax is een Engelse term voor 'nep' of 'oplichterij'.

“Een groep gelovigen, uit de eerste eeuw, die in Macedonië woonden, begreep hoe belangrijk het was om te bevestigen wat ze hoorden”.

Terwijl de Bereërs naar Paulus luisterden, was hun reactie in eerste instantie dat wat hij zei de waarheid was, en toch raadpleegden ze daarna de meest betrouwbare bron, het Woord van God.

Toen Paulus naar deze synagoge in Berea ging, kunnen we er zeker van zijn dat hij hen dezelfde dingen uit de Schrift leerde die hij kort daarvoor in de synagoge in Thessalonica had onderwezen. In de verzen 2-3 van Handelingen 17 staat:

“Hand. 17:2-3: 2 En Paulus, gelijk hij gewoon was, ging tot hen in, en drie sabbatten lang handelde hij met hen uit de Schriften,

3 Dezelve openende, en voor ogen stellende, dat de Christus moest lijden en opstaan uit de doden, en dat deze Jezus is de Christus, Dien ik, zeide hij, ulieden verkondige.

Zoals Paulus met de Bereërs uit de Schrift redeneerde en hij het woord voor hen opende en beweerde dat Christus moest lijden, sterven en opstaan, realiseerden de Bereërs zich dat ze dat voor zichzelf moesten verifiëren. Ze luisterden aandachtig naar Paulus en overwogen wat hij zei, maar ze zouden niet toegeven totdat ze de Schriften zelf controleerden dat de waarheid was gepredikt. Ze legden de geest van Jesaja 34:16 aan de dag:

“Zoekt in het boek des Heeren, en leest;”.

De kracht van de Bereërs was dat ze dicht bij het Woord bleven. Toen ze met een leer werden geconfronteerd die ze nog niet eerder hadden gehoord, gaven ze het een geïnteresseerd oor, maar daarna:

“.....onderzoekende dagelijks de Schriften, of deze dingen alzo waren”.

Als de Schriften het eens waren met wat Paulus leerde, werd het geaccepteerd. Maar als ze iets in de boodschap van Paulus hadden gevonden dat de Schriften tegensprak, zouden ze het onmiddellijk en wijselijk hebben afgewezen. Dit was hoe ze opereerden, omdat de Bijbel hun enige autoriteit en gids was; het is een boek van waarheid en de scheidsrechter waarmee kan worden bepaald wat waar is en wat niet waar is.

De Bereërs moedigen individuele, persoonlijke Bijbelstudie aan. De Bereërs waren ruimdenkend voor de waarheid, maar toch wilden ze hierover nadenken en zouden ze het Woord, zelfs van een apostel van God, de apostel Paulus, niet accepteren zonder, wat hij zei, het te onderwerpen aan persoonlijk onderzoek van de Schrift. En hiervoor prees de Heilige Geest hen en noemde ze 'edel'! Als de Bereërs het woord van zelfs een apostel van God niet accepteerden, vertelt ons dat dan niet dat we alles, wat we van predikanten en leraren horen, niet klakkeloos moeten accepteren, zelfs niet van degenen die we vertrouwen.

De Bereërs leren ons verder dat er geen theoloog, pastor of leraar nodig is om het Woord van God voor ons te interpreteren. De Bereërs geloofden dat ze de Schriften konden openen en de waarheid van de Bijbel voor zichzelf konden lezen, bestuderen, begrijpen en ontdekken. En God heeft ieder van ons de Heilige Geest gegeven (zie 2 Tim. 1:14) om ons te helpen Zijn Woord te begrijpen en toe te passen, zie 1 Kor. 2: 7-13:

“7 Maar wij spreken de wijsheid Gods, bestaande in verborgenheid, die bedekt was, welke God te voren verordineerd heeft tot heerlijkheid van ons, eer de wereld was;

8 Welke niemand van de oversten dezer wereld gekend heeft; want indien zij ze gekend hadden, zo zouden zij den Heere der heerlijkheid niet gekruist hebben.

9 Maar gelijk geschreven is: Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklimmen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben.

10 Doch God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest; want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods.

11 Want wie van de mensen weet, hetgeen des mensen is, dan de geest des mensen, die in hem is? Alzo weet ook niemand, hetgeen Gods is, dan de Geest Gods.

12 Doch wij hebben niet ontvangen den geest der wereld, maar den Geest, Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen, die ons van God geschonken zijn;

13 Dewelke wij ook spreken, niet met woorden, die de menselijke wijsheid leert, maar met woorden, die de Heilige Geest leert, geestelijke dingen met geestelijke samenvoegende.

Voor deze edele Bereërs was het niet het woord van de mens waarnaar ze moesten handelen, maar Gods geopenbaarde, geschreven Woord. Dus toen Paulus naar hen toe kwam, en met hen uit de Schrift sprak, luisterden ze gretig, maar ze lieten Paulus niet het denken voor hen doen. De Bereërs zagen zichzelf als individueel en persoonlijk verantwoordelijk voor God om de leer van Paulus in de Schrift op te zoeken en te zien of het consistent was met de openbaring van de Bijbel.

Evenzo moet elke prediker verwachten, en ook willen, dat zijn leer zo wordt onderzocht, en hij zou God moeten danken voor degenen die het doen.

“Het is een verontrustend teken wanneer een predikant/voorganger of leraar een hekel heeft aan het onderzoek van zijn leer door zijn toehoorders”.

Elke prediker en leraar is feilbaar. De mens is niet de autoriteit. Gods Woord is onze autoriteit, en de Bereërs laten ons zien dat we niet blindelings geestelijke leiders moeten volgen die in staat zijn om fouten te maken.

Richard De Haan schreef dit: 'Mijn vrouw en ik reden op een zondag naar de kerk toen we bij een rood verkeerslicht kwamen, dus stopten we. Er was maar één auto voor ons. Terwijl ik wachtte, begon mijn geest te dwalen. Toen de auto vóór onze auto begon te bewegen, was ik ver weg in gedachten en volgde ik meteen zonder zelfs maar naar het verkeerslicht te kijken. Pas nadat ik over de kruising was gereden, realiseerde ik me dat ik blindelings de leider had gevolgd. Als de andere chauffeur was gaan rijden voordat het licht groen was geworden, had mijn volgen mogelijk een ernstig ongeval kunnen veroorzaken.

“Terwijl ik nadacht over mijn zorgeloosheid, dacht ik aan mensen die blindelings hun geestelijke leiders volgen. Velen voelen zich aangetrokken tot sprekers die dynamische persoonlijkheden, het vermogen om effectief te communiceren en een sfeer van autoriteit hebben. Ze accepteren en doen alles wat deze predikers zeggen zonder ooit voor zichzelf te denken. In scherp contrast ontvingen de Christenen in Berea:

“.....als die het woord ontvingen met alle toegenegenheid, onderzoekende dagelijks de Schriften, of deze dingen alzo waren. (Hand. 17:11).

“Blindelings volgen van een leider kan gevaarlijk zijn. Daarom moeten we alles testen aan hetgeen de Bijbel zegt. ”

Het Griekse woord vertaald "onderzoeken" in vers 11 is een wettelijke term. Het betekent ondervragen, onderzoeken, vragen. De term geeft u het gevoel van een getuige in een rechtbank die wordt onderzocht en een strakke lijn van ondervraging doormaakt. Dezelfde term werd gebruikt door Pilatus in zijn onderzoek en ondervraging van de Heer. Lukas 23: 13-14 leest:

“13 En als Pilatus de overpriesters, en de oversten, en het volk bijeengeroepen had, zeide hij tot hen:

14 Gij hebt dezen Mens tot mij gebracht, als een, die het volk afkerig maakt; en ziet, ik heb Hem in uw tegenwoordigheid ondervraagd, en heb in dezen Mens geen schuld gevonden, van hetgeen daar gij Hem mede beschuldigt;

"Na onderzocht te hebben" is een vertaling van hetzelfde Griekse woord als "onderzoeken" in Handelingen 17:11. Net als de grote zorg die aan gerechtelijke onderzoeken wordt besteed, zo grondig en zorgvuldig bogen de Bereërs zich over de Schriften. Voordat de Bereërs een definitief oordeel zouden vellen over de prediking van Paulus, doorzochten ze zorgvuldig de Schriften en onderzochten, controleerden en vergeleken wat Paulus had gezegd met de leer van het Woord van God. We worden allemaal aangemoedigd om deze Bereërs na te volgen door mensen van het Woord te zijn die de boodschappen die we horen getrouw toetsen aan de waarheid van de Schrift.

Niet alleen onderzochten de Bereërs de Schriften, zij deden dat ook „dagelijks”. Ze waren niet alleen oprecht in hun verlangen om het Woord te ontvangen, maar ze waren ook ijverig in hun streven om de waarheid te verifiëren. Het was het deze mensen waard om er hard aan te werken en te onderzoeken wat het Woord van God zei en hoe de leer van Paulus daarmee overeenkwam. Ze deden dit omdat ze geloofden in het gezag en de toereikendheid van de Schrift. En net als de Bereërs en de hervormers moeten wij Sola Scriptura (= alleen de Schrift) zijn!

Iemand die reageert op het Woord

“Hand. 17:12: Velen dan uit hen geloofden, en van de Griekse eerlijke (= eerbare) vrouwen en van de mannen niet weinige.

Terug naar onze vraag wat een Bereër is: Ten eerste is een Bereër iemand die het Woord ONTVANGT met alle TOEGENEGENHEID van zijn geest. Ten tweede, een Bereër is iemand die het Woord ONDERZOEKT. En ten derde, een Bereër is iemand die GEHOOR GEEFT aan het Woord.

Als reactie op het ontvangen van het Woord en het vervolgens onderzoeken van het Woord, gaven de Bereërs gehoor aan het Woord. En ze antwoordden door geloof: "Daarom geloofden velen van hen", zegt Hand. 17 vers 12. De "velen" hier zijn veel Joden. In vers 4 zien we dat slechts "enkele" Joden geloofden in Thessalonica. Daarentegen geloofden onder de edele Bereërs veel Joden. Net als bij degenen in Thessalonica geloofden echter "niet weinig" (vers 4 en 12) eerbare, vooraanstaande niet-Joodse vrouwen, en nogal wat Griekse mannen geloofden ook. We zien de impact van het evangelie van Paulus in Berea op zowel Joden als Heidenen. In het verslag van Paulus' derde zendingsreis leren we de naam van één van de Griekse mannen uit Berea die geloofde en die Paulus hielp op die reis:

“Hand. 20:4: En hem vergezelschapte tot in Azië Sopater van Berea;.....”.

Toen Paulus naar Berea ging en het Woord predikte, was Sopater één van de Bereërs die in de synagoge, naar voren bogend, hebben gezeten en ruime aandacht schenkend en verlangend om het Woord te horen zoals het werd onderwezen. Sopater deed vervolgens dagelijks onderzoek en controleerde de Schriften om te zien of de dingen die Paulus hem leerde zo waren. En toen reageerde Sopater door de boodschap van Paulus te geloven. Sopater 's Berea-reactie hield ook in dat hij zijn leven gaf om het evangelie te bevorderen en zich beschikbaar stelde voor de zaak van Christus.

Een andere reactie die kenmerkend is voor een Bereër is waartoe Paulus de kerk uitdaagt in 1 Thessalonicenzen 5:21:

“Beproeft alle dingen; behoudt het goede.

“De kerk van vandaag is gevuld met dwaling en verwarring”.

Dit is des te meer reden dat we, net als de Bereërs, "*alle dingen moeten beproeven*", of alles wat we horen moeten onderzoeken en evalueren, waarbij we alle dingen zorgvuldig moeten afmeten aan de maatstaf en waarheid van Gods Woord.

Als we eenmaal hebben bewezen, getest, geverifieerd en er zeker van zijn dat de dingen in overeenstemming zijn met de leer van de Schrift, dan is het absoluut noodzakelijk dat we het volgende deel van dat vers uitvoeren: "*behoudt het goede*".

"Behouden/Vasthouden" betekent stevig in bezit houden, veilig houden, tegenhouden om weg te gaan. Als je iets vindt dat waar is, houd je het vast en houd je het stevig in je bezit, en je laat niet los. Het is de verantwoordelijkheid van de gelovige om alles te toetsen of te onderzoeken in het licht van het Woord van God, en dat goede vast te houden, ervoor te staan en ernaar te leven.

Mijn vrouw en ik (de auteur van dit artikel) hadden het voorrecht om Berea in Griekenland te bezoeken. En er was een kleine plaquette bij een standbeeld van Paulus en een mozaïek die zijn bezoek aan Macedonië uitbeeldde. Zoals je kunt zien, bevat het Handelingen 17:11 en een gedicht, zeer krachtig en waar:

“Het Woord van God is een kracht.....

Noch de hel noch de zonde spreken het tegen....

Vruchten en zegeningen in overvloed.....

In dat leven waar het de scepter zwaait”.

Dit is een goed Bereaans antwoord op het Woord, om de Schrift in ons leven te laten heersen en het Woord uit te leven in de kracht van de Heilige Geest. Vruchten en zegeningen zijn er in overvloed als we dat doen!